

CENTAR ZA EKOLOŠKU BEZBEDNOST

Koordinator centra

Prof dr Jordan Aleksić

+381 11 3058987

e-mail: jaleksic.irc@futura.edu.rs

Partneri

Ekološka bezbednost, održivi razvoj i pitanja životne sredine u procesu približavanja EU jesu deo regionalnih inicijativa i faktor unutrašnje stabilnosti i ekonomskog razvoja. Tokom poslednjih decenija, postalo je jasno da je naše globalno okruženje pod ozbiljnom pretnjom posledica ljudskih aktivnosti koje vode ka sveobuhvatnom zagađenju voda i vazduha, iscrpljivanju prirodnih bogatstava, kao što su šumski i riblji fond, uništavanju biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa i rastućoj pretnji globalnog zagrevanja.

I pored mnogobrojnih zakona koji su nedavno usvojeni u oblasti zaštite životne sredine, Srbija je suočena sa velikim ekološkim problemima, kako zbog nepoštovanja donešenih zakona, tako i zbog nedostatka dugoročnih strategija iz svih oblasti zaštite prirodnih resursa. Upravljanje otpadom u Srbiji, primera radi, još uvek se ne realizuje na odgovarajući način i pored činjenice da je Nacionalna strategija upravljanja otpadom usvojena 2003. Velika zagađenja prirodnih resursa, pre svega vode, zemljišta i vazduha u Srbiji, kao i činjenica da se klimatske promene dešavaju mnogo brže nego što se predviđalo ukazuju na potrebu da se ova oblast uvrsti u prioritete u strategiji naučnog i

tehnološkog razvoja. Primena rezultata istraživanja u cilju poboljšanja stanja životne sredine od izuzetnog su značaja za budući razvoj zemlje.

Kao i u ostalim prioritetnim oblastima za razvoj nauke u Srbiji od izuzetnog je značaja uspostavljanje jače saradnje između naučnoistraživačkih organizacija i korisnika rezultata istraživanja. Oblast zaštite životne sredine obuhvata gotovo sve segmente našeg društva i upravo iz tih razloga je neophodno angažovanje svih, kako istraživača (multidisciplinarni pristup istraživanjima), tako i nadležnih ministarstava, privrednih preduzeća, lokalne uprave i dr.

Prioritetna istraživanja u zaštiti životne sredine i klimatskim promenama mogu se grupisati u sledeće osnovne celine:

- Razvoj tehnologija zaštite životne sredine
- Naučni monitoring ekosistema, integrisano upravljanje u oblasti zaštite životne sredine (kvalitet vode, vazduha, zemljišta) i zaštita biodiverziteta
- Hazardi životne sredine i ekosistemska procena rizika
- Istraživanje klimatskih promena i njihovog uticaja na životnu sredinu – praćenje uticaja, adaptacija i ublažavanje

S druge strane, društvene nauke i humanistika su neizostavni oslonac svih reformskih poduhvata u društvu. One igraju ključnu ulogu u definisanju strategija javnih politika, identifikaciji mogućih opcija, optimizaciji funkcionisanja institucija, unapređenju ljudskih resursa i sistema upravljanja i postizanja odabranih ciljeva, poređenju sa međunarodnim iskustvima i dostignućima, uvođenju sistema praćenja postignutih rezultata kao i korektivnih mera. Mnoge od najrazvijenijih zemalja imaju unutar raznih nivoa vlasti ekipe posvećene strateškom planiranju i vođenju javnih politika. Društvene nauke i donekle humanistika su njihova glavna intelektualna potpora. Za zemlje u tranziciji, na putu ka članstvu u EU, ta uloga je naročito važna.

Napokon, sve veći broj multidisciplinarnih studija i ekipa istovremeno angažuje prirodno-matematičke, tehnološke ali i društvene i humanističke discipline. Kompleksni problemi po pravilu iziskuju holistički pristup, gde stroge granice naučnih disciplina moraju ustuknuti pred zahtevnim ciljevima postavljenim pred naučnu i privrednu zajednicu. Takav pristup je i dalje izuzetak u Srbiji. Retke su ekipe koje uključuju nekoliko društvenih nauka, kamoli objedinjuju ceo spektar nauke i tehnologija. Međutim, pitanja poput zaštite životne okoline, bezbednosti hrane, energetske efikasnosti, biomedicine, itd. se ne mogu rešiti bez doprinosa društvenih nauka i humanistike.

PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

Integrirani GIS

Integralni katastar zagađivača

Ekološki status područja, rečnog sliva, akumulacije,

Ekološki monitoring

Menadžment rizika

Procena uticaja na životnu sredinu

Ekološka učionica Veliko ratno ostrvo

PROJEKTI 2009.

---

1. Ekološki informacioni ekoremedijacioni i monitoring sistem Potisja
2. Zeleni „Timok“
3. Ekološki status reke „Tamiš“
4. Renaturalizacija akumulacije „Glinašte“
5. Integralno upravljanje otpadom rudnika uglja sa podzemnom eksploatacijom „REMBAS“

PROJEKTI 2010.

---

1. Ekološki informacioni ekoremedijacioni i monitoring sistem Potisja
2. Zeleni Timok
3. Renaturalizacija akumulacije „Glinašte“
4. Međunarodna regata: Ekološka (ne)bezbednost